

Blåvand Fuglestation

Dansk Ornitologisk Forening

Fyrvej 81

6857 Blåvand

Den 1. august 2016

NYHEDSBREV FRA BLÅVAND FUGLESTATION No. 5

MARTS - JUNI 2016

Af Henrik Knudsen og John Frikke

Efter en lang pause er det atter tid til at få en opdatering omkring fuglelivet samt livet på og omkring Blåvand Fuglestation. I forlængelse af det sidste nyhedsbrevs periode fra september-december 2015, blev der gjort nogle observationer af fuglelivet, som blot for en god ordens skyld lige bør nævnes inden vi tager hul på foråret...

Ørkenstenpikker på Blåvand Strand, oktober 2013. Foto: Bjørn Frikke

Meget overraskende blev der set flere sjove havfugle sidst på året, hvor der bl.a. blev til det 3. fund af Kuhls Skråpe for Blåvand, samt det blot 2. fund af Sodfarvet Skråpe for december måned. Derudover flere sene Thorshøns og Store Stormsvaler. Sidstnævnte optrådte i 2015 med en af de bedste forekomster i flere år. En heldig observatør sluttede året af med at opdage en rastende Ørkenstenpikker, mens han sad i læ i "Sabinebunkeren". Det var det 3. fund for Blåvandshuk, og de to foregående stammer fra 2011 og 2013. Det var et meget flot punktum for 2015.

I de to første måneder i 2016 var der også ganske god dækning på fuglestationen, men vinteren var dog forholdsvis rolig rent fuglemæssigt. Især svigtede de sjældne "Melanitta-ænder" (de sorte havdykænder), som ellers plejer at være et af vinterens højdepunkter. Faktisk rastede der på intet tidspunkt rigtigt store koncentrationer af Sortænder tæt på kysten. Men til gengæld kunne flere Havørne nydes, et par Islommer sås både raste ud for hukket og trækkende forbi. Desuden gav vinteren flere Kaspiske Måger og enkelte Middelhavssølvmåger. På småfuglefronten kunne flere overvintrende Sortstrubede Bynkefugle og en enkelt Gransanger noteres.

Men lad os så få hul på foråret i en fart....

RINGMÆRKNING

Normalt starter sæsonen den 1. marts, men vi tog allerede hul på lidt mærkningen når vejret tillod det i februar. Det gav lidt Kvækerfinker. Marts var meget fattig på småfugle, faktisk skulle man helt hen til

slutningen af marts før der for alvor begyndte at dukke fugle op. Især imponerede Fuglekonge ved at få et fremragende forår med i alt 168 mærkede – mod et gennemsnit for perioden 2010 - 2015 med knap 30 mærkede fugle om foråret. Alle årets Rødtoppede Fuglekonger blev fanget den 29. marts, hvor det blev til hele 4 fugle. Faktisk var den ene fugl allerede ringmærket, da den som 1k var blevet fanget sidste efterår på den Hollandske Vadehavsø Vlieland den 18. oktober. Øen ligger 327 km sydvest for Blåvand, og det var første gang i Danmark, at der blev aflæst en levende Rødtoppet Fuglekonge.

DK's første aflæsning af Rødtoppet Fuglekonge blev denne smukke 2k han. Foto: Henrik Knudsen

Resten af foråret led meget under, at der gennem det meste af perioden var megen vind og kulde, som medførte, at der aldrig kom én af de her "store dage" med fald af småfugle. Først i sidste halvdel af maj kom der stabilt vejr og kraftig varme, som bød på temperaturer tæt på de 30 grader og lidt flere fugle. Samlet bød den officielle sæsonen frem til den 15. juni på 1.750 fugle fordelt på 55 arter.

Her følger en oversigt for udvalgte arter for 2016 samt lidt statistik for den standardiserede ringmærkning for nyere tids forårsfangster (2010 - 2015) sammenlignet med den tidlige periode fra 1984 til 1992:

Art	2016	Gennemsnit 2010 - 2015	Gennemsnit 1984 - 1992
Vendehals	1	1.8	5.3
Gærdesmutte	36	19.3	12.4
Jernspurv	89	90.6	77.1
Rødhals	127	142.6	130.3
Rødstjert	58	53.3	51.4
Solsort	172	119.8	120.1
Gulbug	45	29.2	16
Gærdesanger	49	73.2	48.8
Havesanger	30	30	28.3
Munk	668	82.3	28.2
Gransanger	210	175.5	73.3
Løvsanger	118	155.2	280.9
Fuglekonge	168	29.8	64.5
Grå Fluesnapper	33	25.2	6.5
Broget Fluesnapper	17	15.2	23.2
Bogfinke	77	62.7	48.2
Grønirisk	47	44.2	31.7
Gråsikken	132	130.7	73.4

Sammenligner man forårsfangsten for 2016 og de gennemsnitlige forårsfangster for perioden 2010 – 2015 med de gennemsnitlige forårsfangster for den tidligere periode 1984 – 1992, så er der igen noget der tyder på, at bestandene af arter, der ikke trækker så langt og fortrinsvist overvintrer i Sydvesteuropa og Nordafrika, som fx Gærdesanger, Munk og Gransanger har det godt, mens nogle af arterne, der trækker til vinterkvarterer syd for Sahara har det skidt – fx Vendehals, Løvsanger og Broget Fluesnapper.

På trods af det ikke blev en af de helte store sæsoner, er 1.804 ringmærkede småfugle i hele perioden frem til 19. juni dog godkendt - og blandt de mærkede fugle var der flere højdepunkter:

En meget sjælden fugl ved Blåvandshuk var denne Grønspætte, som blev mærket den 1. maj 2016.

Måske - måske ikke? Den 22. maj 2016 blev denne mulige Taigafluesnapper fanget i Stationshaven. Flere af de europæiske "ID-guruer" inden for feltbestemmelse har alle sagt det drejer sig om en Taigafluesnapper. Hvis det holder, er det et meget udsædvanligt fund for Europa, hvor der kun findes et enkelt fund i Sverige samt 2-3 fra England.

Foto: Henrik Knudsen ©

Noget nemmere at kende var en meget smuk 3k+ Lille Fluesnapper han. Det er blot anden gang, der er set en 3k+ fugl ved Blåvand. Den første blev også ringmærket, og det er blot to år siden (maj 2014).

Foto: Henrik Knudsen ©

Gulirisk er en fåtallig gæst på Blåvandshuk, og hovedparten af fuglene er overflyvende, hvor deres karakteristiske kald afslører dem. I år fik den første fugl siden 1990 ring om benet, da der blev fanget en den 1. juni 2016.

Foto: Henrik Knudsen ©

For andet år i streg blev der fanget meget sene Sydlige Nattergale. Det blev til hhv. en 3k+ og en 2k-fugl den 30. og 31. maj 2016.

OBSERVATIONER AF TRÆKFUGLE

I første halvdel af året blev der desværre kun sporadisk lavet optællinger ude i klitten, og selv om det ikke er en del af det obligatoriske program, så var aktiviteten udsædvanlig lav. Men enkelte ildsjæle brugte dog heldigvis lidt ferie og weekender herude. Derfor vil vi heller ikke gå i dybden eller forsøge at analysere på trækket i denne omgang, men blot nævne lidt udsædvanlige observationer.

Den store invasion af Steppehøge, der blev registreret i Danmark i foråret smittede med nød og næppe af på Blåvand, da en 2k fugl blev registreret den 30. maj. Faktisk mere sjældent var to Hedehøge og en Sort Glente, der også blev set i maj. Af andre spændende fugle kan nævnes Sølvhejre og Skestork, samt et ganske pænt antal af Sortterneer, syngende Nattergal, Sydlig Blåhals, Rødrygget Svale, syngende Buskrørsanger, Biæder og flere Gulirisker.

Rødrygget Svale gæstede og glædede alle tilstedeværende under sit korte besøg den 27. maj sammen med en flok Bysvaler og Landsvaler, og en ivrigt syngende Buskrørsanger underholdt nogle timer den 25. maj i en busk i mosen, inden den pludselig forsvandt (Begge fotos: Henrik Knudsen).

ØVRIGE BEGIVENHEDER

Fugle/dyremæssigt var en strandet hval i februar nok det, som første halvår mest vil blive husket for! Medierne var helt vilde, og fuglestationen fik en rigtig fin dækning, da vi op til flere gange kom live på TV2 News. Hvalen, som sandsynligvis var en noget henfalden Kaskelot (foto t.h.) og som trak en masse mennesker til Blåvandshuk, forsvandt efter et par dage og blev aldrig set siden.

På det faglige område er det en meget glædelig begivenhed, at der i meget nær fremtid publiceres hele to videnskabelige artikler på baggrund af indsamlingen af data om fugletrækket ved Blåvandshuk gennem mere end 50 år. Det sker på baggrund af bevillinger fra 15. Juni Fonden og Aage V. Jensen Fond, som for et år siden muliggjorde, at Aarhus Universitet, Institut for Bioscience, kunne påbegynde sammenstillingen af materialet og analyserne af 50 års træk af vadefugle ved Blåvandshuk. Dette arbejde resulterer nu i to videnskabelige artikler om hhv. udviklingen i antallet af de trækkende vadefugle og vejrets indflydelse på efterårstrækket af vadefugle, som publiceres i hhv. et internationalt engelsksproget tidsskrift og i Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift i løbet af 2017. Bag værkerne står forfatterne Hans Meltofte, Jan Durinck, Bent Jakobsen, Claus Nordstrøm og Frank F. Rigét.

I forbindelse med regeringens planlagte åbning for brislingefiskeri i den såkaldte Brislingekasse bidrog Blåvand Fuglestation i foråret 2016 også med en række data for forekomsterne af Splitterne og Fjordterne ved Blåvandshuk. Det var Aarhus Universitet, DCE, der på baggrund af en bestilling fra Naturstyrelsen stod for bearbejdningen, og notatet, der blev leveret i april, kan ses her: http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2016/Brislingekassen_og_splitterne.pdf

I perioden deltog Blåvand Fuglestation i flere arrangementer i samarbejde med NaturKulturVarde, Naturpark Vesterhavet og Varde Kommune, som fx den 22. maj, hvor der blev holdt nationalparkdag og naturparkdag på Blåvandshuk. Sådanne samarbejder er af meget stor betydning for fuglestationen, og er noget, som skal udbygges i tiden fremover.

Og så blev stationen i løbet af foråret udsat for en større oprydning, ligesom der blev gjort flere nyanskaffelser, bl.a. i form af helt nye senge, nye haveredskaber og et nyt plankeværk foran

stationshaven. Disse herlige gaver blev generøst givet af DOF Sydvestjylland. Desuden blev en større donation fra firmaet 'Marine Observer' brugt på indkøb af en ny computer og en ny printer til stationen.

BLÅVAND FUGLESTATIONS VENNER

Som tidligere nævnt, så er der dannet en støtteforening til fordel for Blåvand Fuglestation – 'Blåvand Fuglestations Venner'. Denne nye konstruktion er kommet godt fra land og oplever en stigende interesse for opbakning til arbejdet med fuglestationen og fugletrækket ved blåvandshuk. Det er rigtig dejligt og vigtigt, og flere forskellige sponsorer har gjort det muligt at få stationens kommende ringmærknings-laboratorium oppe ved Fyret gjort færdig, ligesom der nu er blevet 'sat af' til den kommende ruse i Fyrhaven (foto t.v.). Desuden har 'Blåvand Fuglestations Venner'

doneret en gennemgribende og helt grundlæggende rengøring af stationen kort før sommerferien, ligesom badeværelset i ferien også er blevet gjort fint i stand med fliser på væggene og en gang maling. Så man kan godt glæde sig til sit næste besøg på Blåvand Fuglestation! Det er efterhånden en udsøgt fornøjelse at byde gæster velkommen på vor gamle fuglestation, og de nye tiltag kunne alene gennemføres med afsæt i den økonomiske støtte, som ydes af medlemmer og sponsorer, og med afsæt i, at en lang række frivillige har hjulpet til på forskellig vis. Tak for det!

Foreningen har som nævnt fået navnet 'Blåvand Fuglestations Venner', og kontingentet for 2016 er sat til 200 kr. Foreningens formål er at medvirke til at fremme et fortsat eksistensgrundlag for Blåvand Fuglestation. Det sker ved afholdelse af relevante arrangementer, at yde praktisk bistand og at indsamle midler til forankringen af Blåvand Fuglestation.

Hvis du ønsker at være med til at støtte foreningen, vor gode, gamle fuglestation og de mange aktiviteter omkring stationen som fx 'Nyhedsbrev fra Blåvand Fuglestation', så skal du indbetale kontingentet til Sydbank - Reg.nr. 7700 - kontonr. 1465442. Husk at angive navn og e-mail, når du betaler. Indbetalinger uden navn og beløb over 200 kr. betragtes som gaver til 'Blåvand Fuglestations Venner'. På forhånd tak!

Per Olsen ydede en stor indsats med at opføre det nye plankeværk (t.v.), og assisterede også Jørgen Grønne ved udskiftningen af en tagplade på det nye ringmærkningsrum i Fyrhaven (t.h.). Fotos: Henrik Knudsen.

Nyhedsbrevet for Blåvand Fuglestation søges udsendt fire gange årligt, og henvender sig til alle med et tilhørsforhold til stationen og/eller interesse for stationens virke som en del af dansk fugleforskning og som en del af formidlingen af naturen ved Blåvandshuk.

Ønsker du ikke at modtage nyhedsbrevet kan det afmeldes ved henvendelse til Blåvand Fuglestation, ligesom der også meget gerne modtages forslag til indhold, nye modtagere m.v.. Det kan ske på mail-adressen:

blf.nyhedsbrev@gmail.com

Denne udgave er redigeret af John Frikke

Læs også Blåvand Fuglestations blog med daglige opdateringer: <http://www.blåvandfuglestation.dk/>

Blåvand Fuglestation - 50 år i fuglenes tjeneste...